

РЕШЕНИЕ

№ 14349

гр. София, 25.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав, в
публично заседание на 09.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **1505** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано на основание постъпила жалба от Н. С. Г. от [населено място] срещу Заповед №РОК25-РД55-22/21.01.2025 г. на Кмета на Район „О. купел“ – СО, с която е прекратено изплащането на компенсации за разходите за отглеждането и обучението на детето Д. А. Г.. Според изложеното в жалбата заповедта е незаконосъобразна, тъй като предложените детски градини са на повече от 2 км от адреса, на който живеят, при което не отговарят на критерия за равностойно място, в което има налични свободни места. Оспорващата твърди също, че има и друго малко дете, което не посещава общинско детско заведение поради липса на свободни места, което значително усложнява възможността за ежедневно пътуване до посочените детски заведения. Изложено е, че вече три години подава заявления за прием в общинска детска градина, без успех и липсата на подкрепа за компенсации ги поставя в неравностойно положение. По тези съображения се иска отмяна на оспорения акт.

Ответникът, Кмета на Район „О. купел“ – СО, чрез процесуалния си представител гл. юрисконсулт В. П. в представен писмен отговор и в съдебно заседание оспорва жалбата по подробно изложени доводи за нейната и неоснователност. Твърди, че оспорената заповед е законосъобразна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложено е заверено копие административната преписка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Не е спорно между страните, и от доказателствата се установява, че Н. С. Г. от [населено място] е

родител и законен представител на малолетното дете Д. А. Г., родено 2019 г., което е с настоящ адрес в [жк], бл.419.

На 22.10.2024 г. майката е подала заявление с искане за изплащане на компенсация за извършените от нея разходи за обучение и отглеждане на детето за учебната 2024/2025 г. В същото е посочено, че обучението на детето ще се осъществява от И. К. ООД. С последващо заявление от 04.01.2025 г. са представени договор за дневна грижа и обучение от 01.09.2024 г. и копия на платежни документи за извършени плащания на такси за обучение за периода от 01.11.2024 г. до 31.12.2024 г.

С писмо, изпратено на посочената в заявлението електронна поща на 14.11.2024 г., оспорващата е уведомена, че при извършена проверка от СО – Район „О. купел“ е установено, че към 13.11.2024 г. има свободни места в ДГ №163 за набор 2019 г. и в ДГ №9 „Пламъче“ за набор 2019 г. Предвид това и във връзка с подаденото заявление за компенсиране и с оглед одобряването за изплащане на компенсация същата е уведомена, че е необходимо да включи в списъка на кандидатурите в ИСОДЗ и тези детски градини за предстоящото класиране на 15.11.2024 г. Посочено е, че при липсващи кандидатури за посочените подготвителни групи ще й бъде отказано компенсиране. Не е спорно, че това писмо е получено от адресата. От приложената по делото История в ИСОДЗ относно детето Д. А. Г. е видно, че указанията в писмото не са изпълнени и посочените в същото детски градини не са включени в списъка за кандидатстване. В другите ДГ детето не е било класирано в периода от 18.10.2024 г. до 07.02.2025 г.

Към административната преписка е налична Заповед №РД01-954/27.11.2024 г. на Началника на Р. – С.-град, с която е наредено детето да бъде включено в самостоятелна организация на педагогическо взаимодействие в трета възрастова група в ДГ №84 „Д.“ за учебната 2024/2025 г.

Със Заповед №РОК25-РД55-31/21.01.2025 г., издадена на основание чл.46 ЗМСМА, вр. чл.10 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места и Постановление №303 от 17.09.2021 г. за изменение и допълнение на Наредбата, Кмета на Район „О. купел“ – СО е определил размера на компенсацията за допустимите разходи за периода от 01.11.2024 г. до 31.12.2024 г., поотделно за всеки заявител, съгласно Приложение 2, към чл.10, ал.1, генерирано на 20.01.2025 г. от модул „Компенсации“ на ИСОДЗ на постъпили в определения срок искания. Видно от приложението, под №27 е посочена оспорващата и детето Д. А. Г., като е определен размер на компенсацията 267,00 лева.

След извършена служебна справка в ИСОДЗ относно наличието на всички кумулативни предпоставки за изплащане на компенсация по Наредбата е установено, че детето Д. А. Г. не е кандидатствало в предложените с писмото от 14.11.2024 г. детски градини. Предвид това е прието, че не е налице условието, регламентирано в чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата, поради което разходите, свързани с отглеждането и обучението му след 15.11.2024 г. не следва да бъдат компенсирани. При тези мотиви е издадена оспорената в настоящото производство Заповед №РОК25-РД55-22/21.01.2025 г. на Кмета на Район „О. купел“ – СО, с която е прекратено изплащането на компенсация за разходите за отглеждането и обучението на детето Д. А. Г.. В заповедта е посочена, че към датата на издаването й има свободни места в ДГ №163 и в Подготвителна целодневна група в 66 СУ. Заповедта е изпратена на оспорващата на 22.01.2025 г. на посочената от нея ел. поща.

В писмения отговор на ответника са изложени и твърдения, че ЮЛ И. К. ООД, в което е заявено, че се осъществява обучението на детето, не е лицензирана частна детска градина, за което са представени и доказателства. Съдът намира, че доколкото оспореният акт не е издаден на това

основание, твърденията и доказателствата в тази насока са неотнормими към спора. Това е така, тъй като законосъобразността на оспорения акт се преценява по основанията, посочени в същия. Допълване на основанията и на мотивите за издаването му в хода на съдебното производство е недопустимо.

За установяване компетентността на издателя на процесната заповед е представена Заповед №СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на Кмета на СО, с която на кметовете на райони в СО са делегирани правомощия по Наредбата.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА като подадена от надлежна страна, чиито законни интереси непосредствено се засягат от процесния акт, срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт и в срок. От представените от ответника доказателства се установява, че заповедта е съобщена на оспорващата на посочения от нея електронен адрес на 22.01.2024 г., а жалбата е подадена на 04.02.2025 г.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно разпоредбата на чл.168, ал. 1 АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл.146 от АПК. При преценката си съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане.

Възможността за предоставяне на средства на родители, чиито деца не са приети в държавна или общинска детска градина е предвидена в Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/ и издадената въз основа на него Наредба в тази насока.

Така съгласно чл.283, ал.12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/, държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по местоживее на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал.15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.12 се определят с наредба на Министерския съвет.

В изпълнение на посочената разпоредба с ПМС №76/05.03.2021 г. е приета Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, обн.ДВ, бр.20/09.03.2021 г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 21 Септември 2021 г.

Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени посочените в тази разпоредба условия.

В Раздел III от Наредбата е регламентиран редът за изплащане на средствата за компенсиране на разходите. Според чл.8 родителите, които желаят да получават компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършваните от тях разходи, пряко свързани с обучението и

отглеждането на децата им, за всяка учебна година подават заявление по образец съгласно Приложение №1 в общината по настоящия адрес на детето.

Според ал.3 на същата разпоредба общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и уведомява родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – ал.4.

За изплащане на компенсации родителите по чл.8, ал.3 /тези, които са подали заявление и според общината имат право на компенсации/ подават искане в общината по настоящия адрес на детето /чл.9, ал.1 от Наредбата/ в посочените срокове. С искането родителят декларира, че към момента на подаването му са изпълнени изискванията на чл.3, ал.1, т.6, както и предпочитания от него начин за изплащане на компенсациите - по касов или безкасов път, със съответната информация за банковата сметка /ал.2 и ал.3 на чл.9 от Наредбата/. Общината проверява дали са налице изискванията на чл.3, ал.1, т.2, 4 и 6, извършва проверка на подадените документи съгласно изискванията на чл.4 - 8 и на допустимостта на разходите – чл.10, ал.1. Кметът на общината или упълномощено от него длъжностно лице със заповед определя размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или мотивирано отказва изплащането на компенсация за недопустимите разходи – ал.2. Размерът на компенсацията за допустимите разходи се определя за всеки месец поотделно на базата на действително извършените от родителя месечни разходи, удостоверени с документите по чл.5, 6 и 7, но не повече от размера по чл.2, ал.1.

В чл.13 от Наредбата е предвидено, че изплащането на компенсации на родителите за разходите, пряко свързани с отглеждане и възпитание на децата им, се прекратява със заповед на кмета, когато: 1. през учебната година настъпи промяна в обстоятелствата по чл. 3, ал. 1, т. 2, 4 и 6; 2. през учебната година родителят откаже да запише детето на предложено от общината място в детската градина или училището, в които детето е кандидатствало, или на друго равностойно място по смисъла на чл. 3, ал. 3. Според ал.2 на същия текст в случаите по ал. 1 средствата за компенсиране на разходите за месеца, в който изплащането на компенсации е преустановено, се определят пропорционално на броя на дните до преустановяването.

При така очертаната законодателна уредба следва извода, че за да възникне правото на компенсиране на разходите и същите да бъдат компенсирани се издават два акта – по чл.8 от Наредбата, с който се признава правото на компенсиране на разходите и по чл.10, ал.2 от Наредбата – с който се определя конкретния размер на дължимите средства, като при настъпване на обстоятелствата по чл.13, ал.1, т.1 или т.2 от Наредбата изплащането на компенсациите се прекратява със заповед на кмета.

Съдът намира, че оспореният в настоящото производство административен акт е издаден от компетентен орган, съобразно делегираните му със Заповед №СОА21-РД09-414/16.03.2021 г. на Кмета на СО правомощия. Заповедта за делегиране на правомощия е издадена на основание чл.44, ал.1, т.1, т.8, т.9 и ал.2 ЗМСМА, във връзка със задълженията, възложени на общините с НУРПИС.С нея на кметовете на райони в Столична община е възложено да издават заповеди за определяне на размера на компенсацията за допустимите разходи за съответния период или за мотивиран отказ за изплащането на компенсация за недопустимите разходи, или за прекратяване на изплащането на компенсация. В този смисъл е и трайната практика на ВАС в тази насока. Предвид това не е налице отменително основание по чл.146, т.1 АПК.

Спазени са изискванията за форма и съдържание на акта. Същият е издаден в писмена форма и от съдържанието му става ясно, че е прекратено изплащането на компенсации от 15.11.2024 г. В

заповедта са посочени фактите и обстоятелствата, обосновали извод, че на заявителя не следва да се изплащат исканите компенсации след тази дата. Посочено е и правно основание, а именно разпоредбата на чл.13, ал.1, т.2 и ал.2 от Наредбата. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на издателя му. Предвид изложеното съдът намира, че не е налице нарушение във формата на акта, което да обосновава неговата отмяна на основание чл.146, т.2 АПК.

Оспореният отказ е издаден при липсата на допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени по смисъла на чл.146, т.3 АПК и да обуславят отмяната му на това основание. Конкретни доводи в тази насока не са изложени и в жалбата. Според съдебен състав нарушение на административнопроизводствените правила е съществено само тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган. Т. процесуално нарушение в случая не се констатира. Предвид това не е налице и основание за отмяна по смисъла на чл.146, т.3 АПК.

Съдът намира, че процесния отказ е издаден и в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби, при което не е налице основание за отмяната му по чл.146, т.4 АПК.

Установи се, че оспорващата е подала заявление по чл.8 от Наредбата с искане за изплащане на компенсации за извършените от нея разходи за обучение и отглеждане на детето за учебната 2024/2025 г., както и последващо искане за изплащане на компенсации за периода от 01.11.2024 г. до 31.12.2024 г. с приложени доказателства. Въз основа на така подадените документи със Заповед №РОК25-РД55-31/21.01.2025 г. Кмета на Район „Овче купел“ – СО е определил размера на компенсацията за допустимите разходи за този период по отношение на оспорващата относно детето Д. А. Г. в размер на 267 лева., т.е. признато е правото ѝ да получи компенсации в този размер. С оспорената в настоящото производство Заповед №РОК25-РД55-22/21.01.2025 г. Кмета на Район „О. купел“ – СО на основание чл.13, ал.1, т.2 и ал.2 от Наредбата е прекратено изплащането на компенсации за разходите за отглеждането и обучението на детето Д. А. Г. след 15.11.2024 г., тъй като същото не е кандидатствало в предложените с писмото от 14.11.2024 г. детски градини, в които е имало свободни места, като е прието, че не е налице условието, регламентирано в чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата. Съдът намира, че тази заповед не е акт по чл.13 от Наредбата, а такъв по чл.10, ал.2 от същата, тъй като де факто със същата е отказано изплащане на компенсации след 15.11.2024 г. и е отречено правото на получаване на такива за цялата учебна година. Това е така, тъй като с предходния акт е признато това право и е прието, че са били налице основания за изплащането на такива само частично, не и за цялата учебна година. Само при наличие на предходен акт по чл.8, ал.3 от Наредбата, с който е признато правото на компенсиране за цялата учебна година, какъвто в случая не е налице, и последващо установяване липсата на някоя от предпоставките по чл.3, ал.1 от Наредбата, правото на компенсиране следва да бъде прекратено на основание чл.13 от същата. Това е така, защото едно право може да бъде прекратено само ако преди това е признато с конкретен акт. След като в случая е извършена преценка на обстоятелствата по чл.3 от Наредбата по подаденото от оспорващата заявление и искане за изплащане на компенсации и е установено, че такова право същата има само частично за периода до 15.11.2024 г., не и след това, тогава за периода, в който е прието, че правото ѝ не съществува би следвало да се издаде отказ за изплащане на компенсациите, а не да се прекратява изплащането им, което към този момент не е било започнало. Предходният акт е от

същата дата. Но съдът приема, че грешното или непълно посочване на правното основание не е самостоятелно основание за отмяна на оспорения акт, тогава когато върнатата правната квалификация може да бъде изведена от изложените фактически основания. В настоящия случай са посочени фактите и обстоятелствата, обосновавали извод, че на заявителя не следва да се изплащат исканите компенсации след 15.11.2024 г. и съдът приема, че тези обстоятелства са били налице.

При подадено заявление за получаване на компенсации за цялата учебна година в чл.8, ал.3 от Наредбата е предвидено, че Общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и уведомява родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени следните условия: 1. детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл.59, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година; 2. детето да не е записано в целодневна, полудневна или почасова организация на предучилищното образование в нито една държавна или общинска детска градина или училище; 3. общината по настоящия адрес на детето не е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година поради липса на свободни места във всички детски градини и училища в прилежащия район; 4. за съответната учебна година детето е записано в самостоятелна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище или в самостоятелна, целодневна, полудневна или почасова организация в частна детска градина или училище; 5. ако детето е в задължителна предучилищна възраст и е записано за задължително предучилищно образование в частна детска градина или в частно училище - частната институция да не е включена в системата на държавно финансиране; 6. родителите да не получават подпомагане от държавния бюджет или за сметка на оперативни програми за същите дейности на друго основание за периода, за който се изплащат средства за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението, по реда на тази наредба. В случая е прието, че не е налице изискването на чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата, тъй като на родителите е предложено друго равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година и те не са заявили участие в класирането.

Съдът намира този извод на административния орган за правилен. От приложения към административната преписка доказателства се установи, че с писмото от 14.11.2024 г. оспорващата е уведомена за наличието на свободни места в две детски градини, които е необходимо да включи в списъка на желанията в ИСОЗД за предстоящото класиране на 15.11.2024 г. Съдът намира, че предложените ДГ №163 и ДГ №9 „Пламъче“ са равностойно място за предучилищно образование на детето в общинска детска градина или училище за съответната учебна година по смисъла на чл.3, ал.3, т.3 и ал.2 от Наредбата, доколкото и двете се намират в Район „О. купел“, което се установи от служебно извършена справка. Противно на доводите на оспорващата разстоянието от

жилището до детското заведение не е сред критериите за определяне на равностойност. Оспорващата не твърди да е изпълнила указанията на районната администрация. Предвид това съдът намира, че ответникът правилно е приел, че към датата на издаване на процесната заповед не е била налице една от кумулативно изискуемите предпоставки за изплащане на исканите компенсаци, а именно тази по чл.3, ал.1, т.3 от Наредбата, тъй като районната администрация е предложила на родителите друго равностойно място за предучилищно образование на детето и родителите не са се възползвали от това. Разпоредбата на чл.3, ал.1 от Наредбата изисква да са налице едновременно всички изброени в същата предпоставки, за да възникне правото да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им. След като една от тези предпоставки, а именно по т.3 не е била налице, то правилно ответникът е приел, че родителят няма право да получи исканите компенсаци след 15.11.2024 г.

Предвид изложеното съдът счита, че Заповед №РОК25-РД55-22/21.01.2025 г. на Кмета на Район „О. купел“ – СО, като издадена от компетентен орган, в кръга на неговите правомощия и при спазване на предписаната от закона форма, при липса на допуснати съществени процесуални нарушения и в съответствие с материалния закон се явява законосъобразна. Следователно жалбата срещу същата следва да бъде отхвърлена. При този изход на делото и на основание чл.143, ал.3 АПК основателно се явява своевременно направеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски. Съгласно тази разпоредба когато съдът отхвърли оспорването или прекрати производството, ответникът има право на разноски, освен ако с поведението си е дал повод за завеждане на делото, включително юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл.37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ, вр. чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, за производството по настоящото дело, разноските за юрисконсултско възнаграждение на ответника следва да бъдат определени в размер на 100 лв., с оглед естеството на производство и реализираните процесуални действия по представителство на ответника по делото. Тази сума оспорващата следва да бъде осъдена да заплати на Столична община.

Водим от гореизложеното и на основание чл.173, ал.2 АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. С. Г. от [населено място] срещу Заповед №РОК25-РД55-22/21.01.2025 г. на Кмета на Район „О. купел“ – СО.

ОСЪЖДА Н. С. Г. от [населено място] да заплати на Столична община деловодни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева/.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ :

